

Lledoners, epicentre del procés

Un any després de l'empresonament dels dirigents independentistes, el centre penitenciari acull reunions sobre el Govern, la dinàmica parlamentària, el naixement de la Crida, les decisions estratègiques d'ERC i els pressupostos de l'Estat

Junqueras, Romeva, Sánchez i Cuixart arriben al centre penitenciari de Lledoners | Josep M. Montaner

"Vaig desbordat", diu sovint Joaquim Forn quan parla amb la seva dona, Laura Masvidal, des del telèfon de la presó de Lledoners

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/165961/laura/masvidal/dona/quim/forn/trencat/vida>) . El trasllat dels dirigents independentistes a Catalunya ha convertit el centre penitenciari de Sant Joan de Vilatorrada en un dels enclavaments neuràlgics de la legislatura, perquè hi conviuen figures de primer nivell amb incidència en el dia a dia de la política catalana

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/158660/trasllat/catalunya/acaba/amb/vuit/mesos/doble/castig/presos>) . Quan es compleix un any

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/141879/govern/catalunya/preso>) de l'entrada a presó de bona part del Govern que va dur el país cap a la declaració de la independència i ja es coneixen les dures peticions de presó per part de la Fiscalia General de l'Estat

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/165204/fiscalia/mant/rebellio/reclama/fins/25/anys/preso/junqueras>) , Lledoners emergeix com a epicentre de la legislatura perquè s'hi debaten qüestions relacionades amb el dia a dia de l'executiu, del Parlament, del naixement de la Crida Nacional per la República

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/165733/crida/neix/amb/clam/unitat/tingui/recorregut/electoral>) i l'estratègia d'ERC.

A Sant Joan de Vilatorrada hi conviuen Oriol Junqueras, Raül Romeva, Joaquim Forn, Josep Rull,

Jordi Turull, Jordi Sànchez i Jordi Cuixart des del mes de juliol, quan Institucions Penitenciàries va autoritzar el trasllat des d'Estremera i Soto del Real. Dolors Bassa i Carme Forcadell van optar per anar a centres penitenciaris separats: l'exconsellera de Treball està reclosa al Puig de les Basses, a Figueres, mentre que l'expresidenta del Parlament va escollir la presó de Mas d'Enric, al Catllar. Totes dues reben visites sovint dels seus companys de partit i dels actors del sobiranisme, però a Lledoners s'hi ajunten dos factors: que els presos polítics hi estan junts i que, en bona mesura, tots ells estan en actiu. "Res del que passa es pot aïllar de Lledoners", manté un alt dirigent de Junts per Catalunya (JxCat) consultat per **NacióDigital**.

Els exemples són múltiples. La situació dels diputats processats es va negociar directament a la presó, amb els implicats reunits en una mateixa sala en presència del president del Parlament, Roger Torrent. El president de la Generalitat, Quim Torra, acudeix sovint a Sant Joan de Vilatorrada, també fora de l'agenda oficial. Els membres del Govern -especialment aquells que ocupen alguna conselleria abans liderada per presos- van anar a fer els canvis de cartera al centre penitenciar, o bé s'hi han reunit durant la legislatura per debatre les línies mestres d'actuació. En el cas de les desavinences parlamentàries entre JxCat i ERC, notòries en el cas dels diputats processats

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/163525/jxcat/erc/tanquen/acord/sobre/diputats/suspesos>), Lledoners va ser un element clau: cada decisió es consultava amb ells.

"Res del que passa es pot aïllar de Lledoners", assegura un alt dirigent de JxCat; les reunions al centre penitenciar són constants i la comunicació amb l'exterior és fluïda

Aquella situació, que va desembocar en la incapacitació de la majoria independentista (<https://www.naciodigital.cat/noticia/164578/divorci/entre/jxcat/erc/incapacita/majoria/independentista>), es va resoldre amb la negativa de Rull, Turull i Sànchez -diputats de la candidatura de Carles Puigdemont, també processat i exiliat- de ser substituïts un cop el Parlament s'hi havia posicionat en contra. Una carta signada per tots quatre -i sorgida del bolígraf de Rull (<https://www.naciodigital.cat/noticia/164530/jxcat/no/rectifica/delegacio/vot/independentisme/perd/majoria>) - va servir per tancar el cas i, de passada, fer evidents les diferències estratègiques entre els dos grans actors de l'independentisme institucional. Bona part del que ha anat passant l'últim any també s'explica pel distanciament entre Puigdemont i Junqueras (<https://www.naciodigital.cat/noticia/165480&passaact=1548688ca66f75ccff4d7ed220666b36&renovaportada=1>), tot i que les últimes setmanes han reprès el contacte via carta. La voluntat de pactar un full de ruta estratègic comença a passar per sobre d'una relació que és tibant.

El president Torra parla amb el president Mas poc després de la manifestació pels presos Foto: Pere Fontanals

El debat dels pressupostos (i la Crida)

Un dirigent d'ERC que visita sovint Junqueras emet aquest diagnòstic: "Jo li dic que no es posi amb qüestions del dia a dia, que només ha d'estar per les grans decisions, però és obvi que no em fa cas". L'exvicepresident de la Generalitat "està en plena forma", segons aquesta mateixa font, i manté el pols de tot allò que té a veure amb el procés i la vida orgànica dels republicans. Ell mateix va ser l'encarregat de traçar el rumb de la substitució d'Alfred Bosch per Ernest Maragall com a candidat a Barcelona

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/164176/maragall/bosch/escenifiquen/relleu/al/capdavant/candidatura/erc/barcelona>) , concretada només uns dies després de la visita de Bosch a Lledoners.

Junqueras també és molt cobejat de cara a la negociació dels pressupostos

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/165246/junqueras/comunica/iglesias/no/negociara/pressupost/si/sanchez/no/fa/gest/amb/presos>) , i per això el va anar a veure Pablo Iglesias, líder de Podem. Un gest que li ha costat múltiples reprovacions a Pedro Sánchez -que ja té acordats els comptes amb Iglesias- per part de PP i Ciutadans, que observen un pacte entre el president del govern espanyol i l'independentisme per aprovar els pressupostos i aconseguir -presumptament- beneficis per als presos. Albert Rivera va preguntar explícitament aquesta setmana si Sánchez indultaria els presos, i el líder del PSOE va evitar respondre

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/165917/sanchez/evita/aclarir/si/indultara/presos/politics>) . Els dirigents privats de llibertat, segons expliquen des del seu entorn, no tenen intenció de demanar l'indult perquè "no poden ser condemnats per uns fets inexistents", manté un consultat.

A Lledoners s'hi ha abordat el futur dels pressupostos

de l'Estat en una reunió Junqueras-Sánchez i s'hi perfila setmanalment l'encaix del PDECat amb la Crida de Puigdemont

El judici, que es preveu per al gener, coincidirà amb la posada en marxa de la Crida Nacional per la República, un nou moviment en forma de partit que impulsen Puigdemont, Torra i Sánchez. El president del grup parlamentari de JxCat va ser l'encarregat d'escriure la ponència política presentada dissabte passat a Manresa, i en converses privades s'ha queixat de la "manca d'unitat" viscuda al Parlament en els últims mesos. Cuixart, que com Sánchez prové de l'independentisme civil i es manté prudentment aïllat de la política de partits, segueix com a president d'Òmnium, connectat amb l'actualitat i al capdavant de l'estratègia de l'entitat.

Rull, Turull i Forn estan molt implicats en el naixement de la Crida, i pressionen el president del PDECat, David Bonvehí, per tal que sumi el partit al moviment i sigui "molt generós" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/165834&passaact=2e9f39cdea510200117d49a555618ccb&re novaportada=1>). Tots quatre van estar en la cuina de l'anomenat Pacte de Lledoners, travat pocs dies abans del congrés del partit del mes de juliol i que va servir per alinear el PDECat amb l'estratègia de Puigdemont. La conseqüència més visible d'aquell pacte va ser la renúncia de Marta Pascal com a coordinadora general i l'ascens d'una direcció que, en teoria, havia de portar la formació cap a la Crida de forma acrítica. Un escenari que s'ha complicat en les últimes setmanes i que, de moment, és incert. Cada setmana, això sí, hi ha reunions per tal d'encaminar la situació i trobar l'encaix.

Rull i Turull, abans d'entrar al Parlament Foto: ACN

Preparació de la defensa

La presó va començar a ser un horitzó palpable quan el rei va pronunciar el discurs del 3 d'octubre, en el qual va avalar la violència policial i va anticipar l'aplicació de l'article 155. Els consellers de l'executiu de Puigdemont van intercanviar missatges aquella mateixa nit sobre el que els esperava, i tant l'empresonament com l'exili van començar a prendre forma, fins al punt que ja es van sondejar advocats sobre aquesta qüestió. Els dies 30 i 31, els membres del Govern van ser notificats per tal de declarar el 2 de novembre a l'Audiència Nacional, que els va enviar a Estremera -Rull, Turull, Romeva, Junqueras, Forn, Carles Mundó- i a Alcalá Meco -Bassa i Meritxell Borràs-. Puigdemont, Toni Comín, Lluís Puig, Meritxell Serret i Clara Ponsatí van romandre a Brussel·les.

Tots els recursos destinats a sortir de la presó provisional han estat infructuosos. Aquesta possibilitat s'ha denegat a Forn -fins i tot per motius de salut-, a Junqueras i també a Sánchez, que al març va ser designat candidat a la presidència de la Generalitat per JxCat. En decaure el seu nom -perquè Pablo Llarena no li permetia sortir de Soto del Real (<https://www.naciodigital.cat/noticia/152564/suprem/torna/vetar/investidura/sanchez>) - va emergir el de Turull, que juntament amb Rull, Romeva, Mundó, Bassa i Borràs va sortir de la presó el 4 de desembre de l'any passat per participar en la campanya electoral. L'alegria va durar poc: el 23 de març, tots ells menys Mundó i Borràs -ja lluny de la primera fila política- van tornar a Estremera per ordre del Suprem (<https://www.naciodigital.cat/noticia/151136/suprem/torna/empresonar/turull/rull/romeva/forcadell/bassa>) .

Les visites dels advocats són constants per abordar la defensa que faran al Suprem, amb gran contingut polític i proves no admeses en la instrucció

A Lledoners, ara, els presos destinen bona part de la jornada a preparar el judici. Ho fan, alguns, amb ordinadors que els han permès comprar a l'economat de la presó. Les visites dels advocats són constants i tenen intenció d'aportar proves durant el judici que no han estat admeses a tràmit durant la fase d'instrucció. Ja coneixen els escrits de Fiscalia i de l'advocacia de l'Estat (<https://www.naciodigital.cat/noticia/165944/fiscalia/punt/desgranar/acusacio/rebellio/contra/liders/proc>) , que des de l'arribada de Sánchez a la Moncloa ha estat identificada com un dels braços de l'Estat que més pot fer per emetre gestos de distensió cap als presos i, per extensió, cap a l'independentisme, però no s'ha concretat res, sinó que s'ha avalat el relat travat en l'etapa del PP al poder (<https://www.naciodigital.cat/noticia/166023/aixi/justifica/fiscalia/rebellio/amb/violencia/dels/liders/proc>) .

La intenció dels encausats és la d'anar a "acusar" l'Estat, tal com ha teoritzat Cuixart des de la presó. Es presentaran proves durant el judici que no han estat admeses durant la instrucció i es farà un relat polític dels fets, atacant les acusacions de "violència" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/151145/fotos/imatges/desmenteixen/llarena/20-s/no/van/actuar/nom/dos/mossos>) i posant èmfasi en la quantitat de vegades que es va demanar una sortida política a la classe dirigent espanyola. Un any després de l'ordre de presó dictada per l'Audiència Nacional espanyola, a Lledoners s'hi fa més política que mai.

Joan Bonanit Foto: Albert Alemany